

ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ (සංශෝධන)
පනත් කෙටුම්පත 2022
පිළිබඳ විවරණයක්

2022 ජනවාරි

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය යනු ස්වාධීන දේශපාලන පක්ෂවාදීන්වශයෙන් තොර සංවිධානයක් වන අතර එය මූලික වශයෙන් රාජ්‍යකරණය සහ ගැටුම් නිරාකරණය හා සබැඳි ගැටලු කෙරෙහි සිය අවධානය යොමු කරයි. 1996 දී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය පිහිට වනු ලැබුයේ මහජන ප්‍රතිපත්තින් පිළිබඳව වූ කතිකාවත සඳහා සිවිල් සමාජයේ සජීවී දායකත්වය අත්‍යවශ්‍ය වන බවට හා එය ශක්තිමත් කළ යුතුව පවතින බවට වන දැඩි විශ්වාසය පෙරදැරි කොට ගෙන ය. මහජන ප්‍රතිපත්තින් විවේචනාත්මක විමර්ශනයට භාජන කරන, විකල්පයන් හඳුනා ගන්නා හා ඒවා ව්‍යාප්ත කරන පර්යේෂණ හා බලපෑම් කිරීමේ වැඩසටහන් වෙනුවෙන් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය කැපවී සිටී.

නො. 6/5, ලෙයාර්ඩ්ස් පාර, කොළඹ 5, ශ්‍රී ලංකාව
 දුරකථන: +9411 2081384, +94112081385, +94112081386
 ෆැක්ස්: +9411 2081388
 වෙබ්: www.cpalanka.org
 ඊමේල්: info@cpalanka.org
 ෆේස්බුක්: www.facebook.com/cpasl
 ට්විටර්: @cpasl

විවරණය
ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ (තාවකාලික විධිවිධාන) (සංශෝධන) පනත් කෙටුම්පත 2022
විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය
2022 ජනවාරි

හැඳින්වීම

මෙම විග්‍රහය මගින් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ (තාවකාලික විධිවිධාන) පනතට වර්ෂ 2022 ජනවාරි 24 වැනි දින කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සහ පසුව ගැසට් කරන යෝජිත සංශෝධන සම්බන්ධයෙන් කෙටියෙන් විමසා බලනු ලබයි. විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් මෙම ලේඛනය සකස් කර ඇත්තේ යෝජිත සංශෝධන සඳහා වන මූලික අදහස් දැක්වීමක් වශයෙන් වන අතර පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව වැඩිදුර උද්දේශන පියවරයන් සම්බන්ධයෙන් පසුවීපරම් කටයුතු සිදු කරනු ඇත.

මෙම විග්‍රහය ආරම්භයේදීම විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් සටහන් කරනු ලබන්නේ යෝජිත සංශෝධන සැකසීමේ දී අදාළ මූල්‍ය අරමුණ හා බැඳි අතව්‍යය කරුණු ආමන්ත්‍රණය නොකර අවම ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කර ඇති වූත්, පවතින සමාජ යථාර්ථයන්ට අදාළ ගැටලු විසඳීමට ප්‍රමාණවත් නොවන වූත් මූලික ප්‍රතිසංස්කරණ පමණක් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කර ඇති බවත්ය. නීති විශාරදයින්, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් පවා අවධාරණය කරන ලද හදිසි ප්‍රතිසංස්කරණයන් අවශ්‍ය වන බොහෝ කරුණු මෙකී සංශෝධන පනත් කෙටුම්පතෙහි ආමන්ත්‍රණය කර නොමැත. මෙම සන්දර්භය තුළ, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට යෝජිත සංශෝධනය පවතින සමාජ යථාර්ථයන් සහ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් උද්ගත කරන ලද අපයෝජනයන් සහ උල්ලංඝනයන් හා බැඳි ගැටලු ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා ගෙන ඇති අව්‍යාජ හා ඵලදායී ව්‍යායාමයකට වඩා ජාත්‍යන්තර පීඩනය ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ සංකේතාත්මක උත්සාහයක් බව පෙනේ. මෙම ලේඛනය ඔස්සේ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අවලංගු කිරීම සඳහා විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් මීට පෙර කරන ලද ඉල්ලීම නැවත අවධාරණය කිරීමක් ඇතුළුව මෙම උක්ත කී තත්ත්වයන්ට අදාළව අවධානය යොමු කළ යුතු ගැටලුකාරී ක්ෂේත්‍රයන් කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඉස්මතු කරනු ලබයි. තවද, ඒ සම්බන්ධයෙන් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් ඉස්මතු කරන ලද අවධානය යොමු කළ යුතු ගැටලුකාරී ක්ෂේත්‍රයන් සහ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අවලංගු කිරීම මත නව නීති සම්පාදනයක අවශ්‍යතාවය නැවත අවධාරණය කරන අතරම, ඒ සම්බන්ධයෙන් පිළිගත හැකි නීතියක් කෙටුම්පත් කරන තෙක්, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත භාවිතය වහාම තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලෙසට විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් උදක්ම ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ.

පසුබිම: වර්ෂ 2021 ජුනි මාසයේදී, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සමාලෝචනය කිරීම සඳහා (විදේශ අමාත්‍ය මහාචාර්ය ජී.එල්. පීරිස් ගේ සභාපතිත්වය දරන¹) කැබිනට් අනු කමිටුවට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා විසින් කමිටුවක් පත් කරන ලදී. කමිටුවේ මූලසුන දරනු ලබන්නේ ආරක්ෂක ලේකම් ජෙනරාල් (විශ්‍රාමික) කමල් ගුණරත්න විසින් වන අතර අධිකරණ, මහජන ආරක්ෂාව සහ විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශවල ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජිතයින් මෙන්ම නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ, පොලිසියේ සහ බුද්ධි අංශවල නිලධාරීන්ගෙන් එකී කමිටුවේ සාමාජික සංයුතිය සමන්විත වේ.²

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සංශෝධනය කරනවාද නැතහොත් නව ත්‍රස්ත විරෝධී නීතියක් කෙටුම්පත් කරනවාද යන්න තීරණය කිරීම කමිටුවට පැවරී තිබුණි. පසුගිය පාලනය විසින් සකස් කරන ලද ප්‍රති ත්‍රස්ත පනත් කෙටුම්පතේ ඇතැම් විධිවිධාන උපයෝගී කර ගැනීමේ හැකියාව සම්බන්ධයෙන් ද මෙම කමිටුව විසින් සොයා බලන ලදී.³ වර්ෂ 2021 නොවැම්බර් 15 වන දින ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සමාලෝචනය කිරීම සඳහා පත් කරන ලද කමිටුවේ පළමු වාර්තාව ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ වෙත පිළිගන්වන ලදී. කෙසේ වෙතත්, වාර්තාව ප්‍රසිද්ධියට පත් නොකළේය.⁴ විදේශ අමාත්‍ය මහාචාර්ය ජී.එල්. පීරිස්ට අනුව, යෝජිත සංශෝධන සඳහා වර්ෂ 2022 ජනවාරි 24 වන දින කැබිනට් අනුමැතිය ලබා දී ඇත.⁵ යෝජිත සංශෝධන ඇතුළත් පනත් කෙටුම්පත වර්ෂ 2022 ජනවාරි 27 වැනි දින ගැසට් කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ අවශ්‍යතා අනුව, පනත් කෙටුම්පත ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ දින සිට සතියක් ගත වූ පසු ඕනෑම වේලාවක පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

ජාත්‍යන්තර මානය: එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයෙහි වර්ෂ 2015 ඔක්තෝබර් හි දී ඇති කරගත් 30/1 යෝජනාවට සම අනුග්‍රහය දක්වන විට ශ්‍රී ලංකාව විසින් ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ පවති යහපත් භාවිතයන් සහ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් නීති සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ඇති බැඳීමවලට අනුකූලව කටයුතු කරමින් පවතින ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත වෙනුවට ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ නව නීතියක් සම්පාදනය කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව පොරොන්දු විය. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් ශක්තිමත් විවාදයක් ඇති වූ ප්‍රති ත්‍රස්ත පනත් කෙටුම්පතක් වර්ෂ 2018 දී ඉදිරිපත්

¹ විදේශ කටයුතු අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් කැබිනට් අනුකමිටුවට අධිකරණ, ආරක්ෂක සහ මහජන ආරක්ෂාව යන අමාත්‍යවරුන් ද ඇතුළත් වේ.

² 'ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත පිළිබඳ සමාලෝචන වාර්තාව ජනාධිපතිවරයා වෙත පිළිගන්වන ලදී', සිලෝන් ටුඩේ (17 නොවැම්බර් 2021) <https://ceylontoday.lk/index.php/news/pta-review-report-presented-to-president>

³ 'වසර 43කට පසු ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සංශෝධනය කෙරේ - ඇමති', ඩේලි නිවුස් (2022 ජනවාරි 28) <https://www.dailynews.lk/2022/01/28/local/271274/pta-be-amended-after-43-years-minister>

⁴ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ (තාවකාලික විධිවිධාන) පනත සමාලෝචනය කිරීමට පත්කළ නිලධාරී කමිටු වාර්තාව ජනාධිපති වෙත පිළිගන්වයි (ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය). <https://www.presidentsoffice.gov.lk/index.php/2021/11/15/report-of-the-officers-committee-appointed-to-review-prevention-of-terrorism-temporary-provisions-act-presented-to-president/>

⁵ 'ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ අවසන් සංශෝධන සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය' (2022 ජනවාරි 28) ද මෝරිනින් <https://www.themorning.lk/cabinet-approves-final-pta-amendments/>

කරන ලදී.⁶ කෙසේ වෙතත්, ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරණයෙන් ජයග්‍රහණය කිරීමෙන් පසුව, වත්මන් රජය යෝජිත ප්‍රති ත්‍රස්ත පනත් කෙටුම්පත වර්ෂ 2019 දෙසැම්බර් මාසයේදී කඩිනමින් ඉල්ලා අස්කර ගන්නා ලදී.⁷

තවද, යුරෝපා සංගමය සමඟ ප්‍රමුඛතාගත කිරීමේ සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය හෙවත් GSP+ [Generalised Scheme of Preferences Plus (GSP+)] යෝජනා ක්‍රමය යටතේ අදාළ වන ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් 27 ක්‍රියාවට නැංවීමේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රගතිය දැන් සමාලෝචනය සඳහා පවතී. වර්ෂ 2021 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී, ජ්‍යෙෂ්ඨ යුරෝපා සංගමයේ නිලධාරීන්ගේ සංචාරයක දූත පිරිසක් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ගැන සාකච්ඡා කළ අතර, එහි සංශෝධන කටයුතු සිදු කිරීම වර්ෂ 2017 දී ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ප්‍රමුඛතාගත කිරීමේ සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය හෙවත් GSP+ සහනය ලබා දීම සඳහා නැවත ඇතුළත් කිරීමේ ප්‍රධාන එකඟතාවයක් බව සිහිපත් කරන ලදී.⁸ යුරෝපා සංගමය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ඒකාබද්ධ කොමිෂන් සභා රැස්වීම පෙබරවාරි මාසයේ පැවැත්වීමට නියමිත අතර යෝජිත සංශෝධනවල කාලසීමාව සම්බන්ධයෙන් සලකා ගලන විට, මෙම නීතිය වූ කලී, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය සහ අනෙකුත් කණ්ඩායම් අඛණ්ඩව ඉස්මතු කර ඇති ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සම්බන්ධයෙන් පවතින ගැටලු හා බැඳී සැබෑ ප්‍රශ්න විසඳීමට වඩා ජාත්‍යන්තරව පවතින පීඩනය සම්බන්ධයෙන් උද්ගතව ඇති අර්බුධකාරී තත්ත්වය විසඳාලීම සඳහා ගෙන එන ලද හුදු ආටෝපික සංශෝධනයක් බවට වන කනස්සල්ල තවදුරටත් තහවුරු වේ.

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය සහ අනෙකුත් කණ්ඩායම් විසින් සහ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන නීතිවිද්‍යාව පිළිබඳව නිරන්තරව මතු කරන ලද ප්‍රධාන ගැටලුකාරී ක්ෂේත්‍රයන් කිහිපයක් මෙකී සංශෝධනවලදී ආමන්ත්‍රණය කර නොමැත.

●ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ප්‍රකාශ සහ පාපොච්චාරණ පිළිගත හැකි වීම සම්බන්ධයෙන් වන ගැටළු මෙකී සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත හරහා විසඳනු ලබන්නේ නැත. ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ විධිවිධාන මගින් සාක්ෂි ආඥා පනතේ විධිවිධානයන් යෙදීමෙන් ඉවත් වන අතර

⁶ 'ප්‍රශ්න සහ පිළිතුරු- යෝජිත ප්‍රති ත්‍රස්ත පනත්, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය, (අප්‍රේල් 2019) https://www.cpalanka.org/wp-content/uploads/2019/04/CTA_QA.pdf ; යෝජිත ත්‍රස්ත විරෝධී පනත් කෙටුම්පතට ඇති අභියෝගය සම්බන්ධයෙන් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය මැදිහත් වේ (2018 ඔක්තෝබර් 17) <https://www.cpalanka.org/cpa-intervenues-on-the-challenge-to-the-proposed-counter-terrorism-bill/> ; යෝජිත ප්‍රති ත්‍රස්ත පනත් කෙටුම්පත ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සමඟ සංසන්දනය කිරීම (ඔක්තෝබර් 2018) <https://www.cpalanka.org/comparing-the-proposed-counter-terrorism-bill-to-the-prevention-of-terrorism-act/>

⁷ 'යහපාලන රජයේ ප්‍රති ත්‍රස්ත පනත් කෙටුම්පතෙන් විධිවිධාන ණයට ගැනීමේ හැකියාව ගවේෂණය කෙරේ', ඉරිදා අයිලන්ඩ් (2021 නොවැම්බර් 10) <https://island.lk/possibility-of-borrowing-from-yahapalana-govt-s-counterterror-bill-explored/>

⁸ යුරෝපා සංගමයේ වෙළඳ ගනුදෙනුව පවත්වා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව ත්‍රස්ත නීතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කළ යුතුය: ප්‍රකාශය. ද නිව් ඉන්දියන් එක්ස්ප්‍රස් (2021 ඔක්තෝබර් 6) <https://www.newindianexpress.com/world/2021/oct/06/sri-lanka-must-reform-terror-law-to-keep-european-union-trade-deal-statement-2368316.html>

සැකකරුවන්ගෙන් පාපොච්චාරණ සහ ප්‍රකාශ සටහන් කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු ආරක්ෂාණයක් එහි නොමැත. මෙය මරිදාස් එදිරිව රජය නඩුවේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ශේෂ්ඨාධිකරණයේ අවධානයට ලක්විය යුතු කරුණක් ලෙස විශේෂයෙන් පෙන්වා දී ඇත.

- අත්අඩංගුවට ගැනීමෙන් පසු සහ මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර පැය 72 ක කාලය සම්බන්ධයෙන් වන තත්ත්වය ද සංශෝධනය කර නොමැත. මෙය ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ අත් අඩංගුවට පත් වූවන්ට අත්අඩංගුවේ සිටියදී වධහිංසා පැමිණවීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සලසන ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ ඇති ප්‍රධාන අඩු ලුහුඬුකමකි.

- විමර්ශන වලදී අධිකරණ අධීක්ෂණයක් නොමැතිකම මෙකී සංශෝධන මගින් ආමන්ත්‍රණය කර නොමැත. සැකකරුවන් තැනින් තැන ගෙනයාම ඇතුළු විමර්ශන නිලධාරීන්ට ලබා දී ඇති පුළුල් බලතල, ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා බන්ධනාගාරයෙන් පිටතට ගෙන යන එවැනි කාල පරිච්ඡේදවලදී බොහෝ දෙනෙක් වධහිංසාවලට ලක් වූ බව වාර්තා වීම නිසා ඔවුන්ගේ අයිතීන් අඛණ්ඩව උල්ලංඝනය කිරීමට අවකාශයක් මෙමගින් නිර්මාණය වේ.

- ත්‍රස්තවාදයේ වරදට අයත් වන ක්‍රියාවන්හි නිර්වචනය පුළුල් සහ නොපැහැදිලි ස්වභාවයකින් යුක්ත වන අතර, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත භාවිතා කිරීමට අවසර නොමැති අවස්ථාවන්හි දී පවා එය භාවිතා කිරීමට ඉඩ ලබා දී ඇත. යෝජිත සංශෝධන මගින් මෙම ගැටලුකාරී තත්ත්වය විසඳා නැත.

- නීතියෙකු වෙත ඇති ප්‍රවේශය දැනටමත් නීතියෙන් විධිවිධාන සලසා ඇති තත්ත්වයක් වන අතර සංශෝධන විධිවිධාන හරහා වූදිනයන් නියෝජනය කිරීමේ අයිතිය ආරක්ෂා කිරීම සහතික නොකරයි. ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ වූදිනයෙකු වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමේ දී උද්ගත වන අපකීර්තිය හේතුවෙන්, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ඇති බොහෝ සිරකරුවන්, විශේෂයෙන් නීති උපදේශකයන් රඳවා තබා ගැනීමේ මූල්‍ය දුෂ්කරතා මෙන්ම එකී නඩු වල ඇති ස්වභාවය නිසා ද ගැටලු රාශිකට මුහුණ දෙනු ලබන බව සඳහන් කරයි. ඉදිරිපත්ව ඇති සංශෝධන ඔස්සේ මෙම ගැටලුව විසඳීමට අසමත් වේ.

- අත්අඩංගුවට ගැනීමට හේතුව සහ සැකකරුගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව අත්අඩංගුවට ගන්නා අවස්ථාවේදී තොරතුරු සැපයීමට ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ ප්‍රතිපාදන නොමැත. මෙය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13(1) වගන්තිය සහ සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ 9(2) වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර බැඳීම උල්ලංඝනය කිරීමකි.

- ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් අමාත්‍යවරයාට පුළුල් රීති සම්පාදනය කිරීමේ බලතල ලබා දෙන අතර, මෙම ප්‍රතිපාදන යටතේ අපයෝජනය සහ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් සිදු කළ හැකි රෙගුලාසි

කිහිපයක් ඇති කිරීමට මෙය හේතු වී ඇත. ඉතා මෑතක දී, වර්ෂ 2021 අංක 01 දරන ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීම (දැඩි අන්තගාමී ආගමික මතවාද දැරීමෙන් මුදවාගැනීමේ) රෙගුලාසි මගින් පුද්ගල, විශේෂයෙන්ම ආගමික සහ වාර්ගික සුළුතරයන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ නිදහස තවදුරටත් අනතුරට පත් කළ හැකි අතර, පුද්ගල අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීමේ රජයේ වගකීම ඵලදායී අන්දමින් ක්‍රියාත්මක වීමක් නොමැති පසුබිමක දේශපාලන විසම්මුතිය සීමා කළ හැකිය.⁹ මෙම තත්ත්වයට සංශෝධනයට විසඳුම් ඉදිරිපත් කිරීමට වත්මන් සංශෝධනය මගින් අසමත් වේ.

- ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ 6 වැනි වගන්තියෙහි විධිවිධාන ප්‍රකාරව, ඇතුළුවීමේ, සෝදිසි කිරීමේ සහ තහනමට ගැනීමේ බලතල පුළුල් අන්දමින් ලබා දෙයි. මෙම බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම පුද්ගලයාගේ නෛසර්ගික අභිමානයට සහ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් නීතියට අනුකූලව සිදු කළ යුතුය. සෝදිසි කිරීමේ සහ තහනමට ගැනීමේ සම්බන්ධ මෙම ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම වෘත්තීයමය සහ විනිවිදභාවයෙන් යුක්ත විය යුතු අතර ඒවා අධීක්ෂණයට සහ අධිකරණ විමර්ශනයට යටත් විය යුතුය. එකී ගැටලුකාරී තත්ත්වයට මෙම සංශෝධනය හරහා විසඳුම් ලබා දීමට අසමත් වේ.

මෙම විග්‍රහය සහිත ලේඛනය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. I වන කොටස ඔස්සේ, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට යෝජිත සංශෝධනවල බලපෑම පිළිබඳ කෙටි මූලික විවරණයක් සපයනු ඇත. විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් නිගමනය කරනු ලබන්නේ යෝජිත සංශෝධන අතිශයින් ප්‍රමාණවත් නොවන අතර ඒවා නිරපේක්ෂ අවම ප්‍රවේශයක් සහිතව හුදු නියෝජනයක් පමණක් ඇති කරන අතර, පවතින සමාජ යථාර්ථයන් විසඳීමට ප්‍රමාණවත් නොවන මූලික ප්‍රතිසංස්කරණ පමණක් එමගින් හඳුන්වා දී ඇති බවයි. එබැවින්, මෙවන් වූ පසුබිමක් තුළ, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට යෝජිත සංශෝධනය පවතින සමාජ යථාර්ථයන් සහ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් උද්ගත කරන ලද අපයෝජනයන් සහ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා අව්‍යාජ හා ඵලදායී ව්‍යායාමයකට වඩා ජාත්‍යන්තර පීඩනය ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ සංකේතාත්මක උත්සාහයක් බව පෙනේ.

නීතියේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථානුකූලභාවය ප්‍රශ්න කරමින් ශ්‍රී ලංකා ශේෂ්ඨාධිකරණය විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ ඇතුළුව, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත පිළිබඳ ඓතිහාසික විවේචනය පිළිබඳ කෙටි දළ විශ්ලේෂණයක් මෙම විග්‍රහය සහිත ලේඛනයේ II වන කොටසින් ලබා දෙනු ඇත.

⁹ 'ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ නිකුත් කරන ලද මෑත කාලීන රෙගුලාසිවලට අදාළ වන අවධානය යොමුකළ යුතු ක්ෂේත්‍රයන්', විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය (2021 මාර්තු 18) <https://www.cpalanka.org/concerns-relating-to-the-recent-regulations-issued-under-the-prevention-of-t-errorism-act/> ; විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය ඵදිරිව නීතිපති (SC (FRA) 91/2021) <https://www.cpalanka.org/centre-for-policy-alternatives-v-attorney-general-sc-fra-91-2021/>

I වන කොටස - ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීම (තාවකාලික විධිවිධාන) (සංශෝධන) පනත් කෙටුම්පත 2022

මෙහි පහතින් ඉදිරිපත් කෙරෙන වගුව ඔස්සේ යෝජිත සංශෝධන විශ්ලේෂණය කරනු ලබන අතර, ඒවා දැනට පවතින ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ප්‍රතිපාදනය සමඟ සංසන්දනය කරමින් සහ සංශෝධන කරන ලද ප්‍රතිපාදනවල බලපෑම සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමුකළ යුතු ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් පිළිබඳව විමසා බලනු ලබයි. යෝජිත සංශෝධන මගින් මානව හිමිකම් කඩකිරීම් සිදුකිරීම සඳහා ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත භාවිතා කිරීම සහ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ අත් අඩංගුවට පත් වූවන් සඳහා පුද්ගල අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීමේ රජයේ වගකීම සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂාවක් නොමැතිකම පිළිබඳව වෙනසක් සිදු නොවනු ඇතැයි යන බිය සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත පිළිබඳ මූලික විමසුමකින් සනාථ වේ. එබැවින්, මෙකී සංශෝධනයන් වූ කලී හුදෙක් මතුපිටින් පෙනෙන ආටෝපිත වෙනස්කම් ලෙසට අවබෝධකරගන්නා අතර ඒවා ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සහ එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇති බරපතල ගැටළු විසඳීමට ප්‍රමාණවත් නොවේ යන ස්ථාවරයෙහි විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය පදනම් වේ.

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ පවතින විධිවිධාන	සංශෝධනයන්	බලපෑම සහ ගැටලුකාරී ක්ෂේත්‍රයන්
<p>9 (1) වගන්තිය - යම් නැනැන්තකු යම් නීති විරෝධී ක්‍රියාකාරකමකට සම්බන්ධ බව හෝ ප්‍රවේදිතාවක් දක්වන බව විශ්වාස කිරීමට හෝ සැක කිරීමට අමාත්‍යවරයාට හේතු ඇති අවස්ථාවක, අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන ස්ථානයක සහ කොන්දේසි වලට යටත් වී, පළමු අවස්ථාවේ දී මාස තුනක් නොඉක්මවන කාලයක් ඒ නැනැන්තා රඳවා තැබීමට අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි අතර, එවැනි යම් නියමයක් වරකට මාස තුනක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහා කලින් කල දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකිය:</p> <p>එසේ වුව ද, එලෙස රඳවා තැබීමේ මුළු කාල සීමාව මාස 18 ක කාලයක් නොඉක්ම විය යුතු ය.</p>	<p>2 වන වගන්තිය</p> <p>පනතේ 9 වන වගන්තිය, එහි (1) වන උප වගන්තියේ අතුරු විධානයේ “මාස දහ අටක කාලයක්” යන වචන වෙනුවට “මාස දොළහක කාලයක්” යන වචන ආදේශ කිරීමෙන් මෙයින් සංශෝධනය කරනු ලැබේ.</p> <p>3 වන වගන්තිය</p> <p>9අ සහ 9ආ වගන්ති ඇතුළත් කිරීම මගින් , 1994 අංක 22 දරන වධදීමට සහ අනිකුත් කෲර, අමානුෂික හෝ නින්දිත සැලකීමට හෝ දඬුවම්වලට එරෙහි වූ සම්මුතිය පනතේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති ප්‍රමාණයට ආරක්ෂිතව සිටින බවට සහතික කර ගැනීම සඳහා රඳවා තබා ඇති ස්ථානයට පැමිණීමට 9 වැනි වගන්තිය යටතේ කරන ලද නියමයේ සහතික පිටපතක් සාධාරණ කාලසීමාවක් තුළ මහේස්ත්‍රාත්වරයාට ලබා දිය යුතු ය.</p> <p>තවද මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත මෙමගින් පවරන තවත් වගකීමක් වන්නේ, රඳවාගෙන සිටින කාලය තුළ අවම වශයෙන් සෑම මසකටම වරක් රැඳවුම් ස්ථානයට පැමිණීම, සැකකරු පෞද්ගලිකව බැලීම, සහ,</p>	<p>මෙම සංශෝධනයන් දැනටමත් පවතින ප්‍රතිපාදනවල ප්‍රමාණවත් නොවන වැඩිදියුණු කිරීමකි. අත් අඩංගුවට ගැනීමේදී සහ රඳවා තබා ගැනීමේදී පිළිපැදිය යුතු කාර්ය පටිපාටික සහතික නොමැතිකම හේතුවෙන් පැන නගින ගැටළු වලට එමගින් අවධානය යොමු නොකරයි. වඩාත්ම බරපතල ප්‍රශ්නය වන්නේ රඳවා තබා ගැනීම පිළිබඳ අධිකරණ අධීක්ෂණය නොමැතිකමයි.</p> <p>අත්තනෝමතික ලෙස නිදහස අහිමි කිරීම තහනම් කිරීම වාරිත්‍රානුකූල ජාත්‍යන්තර නීති තත්ත්වය අත්පත් කර ගෙන ඇති අතර එමගින් <i>jus cogens</i> හෙවත් කිසිදු අගතියක් සිදු කිරීමට අවසරයක් නොමැති බවට සමස්ථයක් වශයෙන් අන්තර්ජාතික වශයෙන් සියලු රාජ්‍ය පාර්ශවයන් පිළිගනු ලබන සමාජ සම්මතයක් ස්ථාපිත වී ඇත.</p>

	<p>(අ) සැකකරු පුද්ගලිකව දැකබලාගෙන එම සැකකරුගේ යහසාධනය, සුබසාධනය සහ එම සැකකරු එම රඳවා තැබීමේ ස්ථානයේ රඳවා තබාගෙන සිටින්නේ කවර තත්ත්වයන් යටතේ ද යන්න පිළිබඳ සොයා බැලීම</p> <p>(ආ) ඔහුගේ නිරීක්ෂණ සහ සැකකරු විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි යම් පැමිණිල්ලක් වාර්තාගත කිරීම</p> <p>(ඇ) සැකකරු වධදීමට ලක් වී ඇති බව මහේස්ත්‍රාත්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක දී, වෛද්‍ය පරීක්ෂණයක් සඳහා එම සැකකරු අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධරයකු වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස ද, එම වෛද්‍ය නිලධරයා විසින් මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත ඒ පිළිබඳ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස ද මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් විධාන කරනු ලැබිය හැකිවීම</p> <p>(ඈ) සැකකරු වධදීමට ලක් වී ඇති බව එම වෛද්‍ය නිලධරයාගේ වාර්තාව මගින් හෙළිදරව් වන අවස්ථාවක දී, මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් එම සැකකරුට අවශ්‍ය වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා දීම සඳහා උචිත ආඥාවක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු වීම</p> <p>(ඉ) වධදීම සිදුකර ඇතැයි චෝදනා ලැබ සිටින තැනැත්තාට එරෙහිව අපරාධ නීති කෘත්‍යයක් ආරම්භ කිරීම සඳහා නීතිපතිවරයාට හැකිවනු පිණිස, කරන ලදැයි කියනු ලබන වධදීම පිළිබඳව විමර්ශනයක් ආරම්භ කරන ලෙසට මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් පොලිස්පතිවරයා වෙත විධාන කිරීම ද කරනු ලැබිය හැකිය.</p> <p>තවද, 9 වන වගන්තිය යටතේ ඕනෑම පුද්ගලයෙකු රඳවා තබා ගැනීම, එම පනතට අනුව රැඳවුම් ස්ථානයට</p>	<p>මාස 12ක රැඳවුම් කාලය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ඇප ලබාදීමට ප්‍රමාණවත් හේතු ඇති බවට විනිසුරුවරයෙකු ඉදිරියේ නඩුවක් පැවරීමට එවැනි පුද්ගලයෙකුට හැකියාවක් නොමැතිව අවම වශයෙන් මාස 12ක කාලයක් රිමාන්ඩ් භාරයේ හෝ රඳවා තබා ගැනීමේ හැකියාව පවතින බවයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් ඇති බැඳීම් උල්ලංඝනය කිරීමකි.¹⁰</p> <p>ප්‍රායෝගිකව මහේස්ත්‍රාත්වරුන්ට දැනට ඔවුන්ගේ කාර්ය කර්තව්‍යයන් තුළ පවතින පරිදි ඵලදායී ලෙස බන්ධනාගාර අධීක්ෂණය කිරීමට නොහැකි බැවින්, මෙම සංශෝධනයේ සැබෑ ප්‍රායෝගික වටිනාකමක් නොමැති බව සඳහන් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, අධ්‍යයනයන්ගෙන් සහ අත්දැකීමෙන් කරුණු විමසා බැලීමේ දී, විශේෂයෙන් යම් තැනැත්තකුට අදාළ ව්‍යුහය තුළ අඛණ්ඩව අත්අඩංගුවේ තබා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව තිබේ නම්, එවන් පුද්ගලයකු එහි පවතින වධහිංසා පැමිණවීම, අවමන් සහගත ලෙස සැලකීම හෝ රඳවා තබා ගැනීමේ තත්වයන් හි පවතින අඩු ලුහුඬුකම්</p>
--	---	---

¹⁰ 'නුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට අදාළ සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් වන මූලික ප්‍රතිචාර: ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමට අපොහොසත් වීම', ද මෝනිං (2022 ජනවාරි 30) <https://www.themorning.lk/initial-reactions-to-pta-amendment-bill-failure-to-reform/>

	<p>පැමිණීමට ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් බලය පවරන ලද පුද්ගලයින්ට හැකි කරවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.</p>	<p>ආදිය වාර්තා කරනු ඇතැයි සිතිය නොහැක.¹¹</p> <p>රැඳවුම් නියෝගයේ පිටපතක් ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත භාර දීම කළ යුතු බව සුබවාදී සංශෝධනයක් ලෙස පෙනුන ද, අත්තනෝමතික ලෙස අත්අඩංගුවට ගැනීමක් පිළිබඳ ඕනෑම දුක්ගැනවිල්ලක් විසඳීම සම්බන්ධයෙන් හෝ දීර්ඝ කාලයක් රඳවා තබා ගැනීමේ තර්ජනයක් පිළිබඳව අදාළව සැකකරු සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ප්‍රායෝගික වෙනසක් සිදු නොවේ.¹²</p> <p>ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් වරෙන්තුවකින් තොරව අත්අඩංගුවට ගැනීමට අවසර ලබා දෙන අතර (6 වන වගන්තිය) සහ එවන් තැනැත්තකු මූලික වශයෙන් මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකු වෙත ඉදිරිපත් නොකර පැය හැත්තෑ දෙකක කාලයක් රඳවා තබා ගැනීමට අවසර දෙයි (වගන්තිය 7(1)). මෙම වගන්තිය අධිකරණ අභිමතය හෝ අවම වශයෙන් අත් අඩංගුවට ගැනීම සහ රඳවා තබා ගැනීමේ නීත්‍යානුකූලභාවය නිර්ණය</p>
--	--	--

¹¹ 'ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට අදාළ සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් වන මූලික ප්‍රතිචාර: ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමට අපොහොසත් වීම', ද මෝනිං (2022 ජනවාරි 30) <https://www.themorning.lk/initial-reactions-to-pta-amendment-bill-failure-to-reform/>

¹² ඉහත එම.

		<p>කිරීමට රඳවා තබා ගැනීමට හේතුවක් තිබේද යන්න සලකා බැලීම බැහැර කිරීමට හේතු පාදක වී තිබේ.</p> <p>19 වැනි වගන්තියේ සහ 7(1) වගන්තියේ විධිවිධානයන්හි නිශ්චිතව දක්වා ඇති සුවිශේෂී උසස් ප්‍රමිතීන් යටතේ මිස, නඩු විභාගය අවසන් වන තෙක් සැකකරු රිමාන්ඩ් කිරීමට මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් නියෝග කළ යුතු අතර, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ඇප ලබා දිය නොහැකි සේම නඩු විභාගය අවසන් වීමට පෙර නීතිපතිවරයාගේ අනුමැතිය ලබා දෙන අවස්ථාවක දී පමණක් අදාළ තැනැත්තා නිදහස් කිරීමට හැකිය (වගන්තිය 7(1) ප්‍රතිපාදනය).</p> <p>නිරීක්ෂණය කරන ලද සාමාන්‍ය රටාව නම්, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ සිරකරුවන් විසින් වාර්තා කරන ලද්දේ, අත්අඩංගුවට ගැනීම් සිදු කරනු ලබන බලධාරීන් සිවිල් ඇඳුමින් සැරසී සිටින බවත්, ඔවුන් කවර ආයතනයක් නියෝජනය කරන්නේ ද යන වග හෝ ඔවුන් සම්බන්ධ ආයතනය හඳුනා නොගත් බවත්, හෝ ඔවුන් තමන්ව හඳුනා ගත්තද, ඔවුන් හඳුනාගැනීමේ සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොකළ බවත්ය.</p> <p>මෙම ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ ප්‍රතිපාදන හරහා පුද්ගල අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීමට රජයට ඇති වගකීම සම්බන්ධයෙන් වන පුද්ගල අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කරනු ලබන අතර, එබැවින් අත්අඩංගුවට ගැනීමේදී</p>
--	--	---

		<p>සහ රඳවා තබා ගැනීමේදී පිළිපැදිය යුතු, අත්අඩංගුවට ගැනීමට හේතුව පිළිබඳව දැනුම් දීමේ අයිතිය ඇතුළුව, පුද්ගලයාට එරෙහි චෝදනාව සහ රඳවා තබා ගැනීමේ නීත්‍යානුකූලභාවය තීරණය කිරීම සඳහා වහාම විනිසුරුවරයෙකු වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු විම ආදී වශයෙන් වූ කාර්ය පටිපාටිමය තත්ත්වයන් සහතික කරනු ලබන සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ (ICCPR) 9 වැනි වගන්තිය වැනි විවිධ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවේ.</p> <p>ඒ හා සමානව, මෙරට නීතියේ, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13 වැනි වගන්තිය අත්තනෝමතික ලෙස අත්අඩංගුවට ගැනීමෙන් සහ රඳවා තබා ගැනීමෙන් පුද්ගලයෙකු ආරක්ෂා කරනු ලබන අතර, අත්අඩංගුවට ගැනීමට හේතුව දැනුම් දීමට සහ ප්‍රමාදයකින් තොරව විනිසුරුවරයෙකු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ඇති අයිතිය ඇතුළුව, රැඳවුම් නියෝගය පවුලේ අයට/ළගම ඥාතීන්ට නිකුත් කිරීමට ප්‍රතිපාදන සලසා නොමැත.</p> <p>“සාධාරණ කාලය” යන යෙදුම අපැහැදිලි ය. රැඳවුම් නියෝගයක් යනු අමාත්‍යවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද ලියවිල්ලක් වන අතර එවැනි ලේඛනයක් පැය 24ක් ඇතුළත මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත නිකුත් කිරීමට බාධාවක් නොවිය යුතුය.</p>
--	--	--

<p>10 වන වන වගන්තිය - 9 වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද නියමයක් අවසානාන්තම විය යුතු අතර ඊට ආඥාවකින් හෝ අනුකාරයකින් හෝ යම් අධිකරණයක දී හෝ විනිශ්චයාධිකාරයක දී එය ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුතුය.</p>	<p>4 වන වගන්තිය ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 10 වන වගන්තිය ඉවත් කර ඒ වෙනුවට නව වගන්තියක් ආදේශ කර ඇති අතර එමගින් 9 වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද නියමයක් අභියෝගයට ලක් කරමින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 126 ව්‍යවස්ථාව හෝ 140 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ සහතික කර ඇති සහනයක් ලබා ගැනීම සඳහා රැඳවුම්භාරයේ සිටින තැනැත්තකුට ඉඩ ප්‍රස්ථාව ලබා දෙනු ලැබේ.</p> <p>5 වන වගන්තිය 10අ නව වගන්තිය යටතේ මේ පනත යටතේ රිමාන්ඩ් භාරයේ හෝ රැඳවුම් භාරයේ තබන ලද තැනැත්තකු නියෝජනය කරන නීතිඥවරයකුට, මේ පනත යටතේ සාදන ලද නියෝග වලින් නියම කරනු ලැබිය හැකි කොන්දේසි වලට යටත්ව හෝ වෙනත් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට ඒ තැනැත්තා වෙත ප්‍රවේශ වීමට සහ ඒ තැනැත්තා වෙනුවෙන් නියෝජනයන් සිදු කිරීමට අයිතිය ඇති බව පෙන්වා දී තිබේ.</p> <p>තවද, මෙම වගන්තිය හරහා, මේ පනත යටතේ රිමාන්ඩ් භාරයේ හෝ රැඳවුම් භාරයේ තබා සිටින තැනැත්තකුට ලිඛිත නීතියේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි ඔහුගේ ඥාතීන් සමග සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා අයිතිය තිබිය යුතු බව ද පෙන්වා දෙනු ලැබේ.</p>	<p>මෙම විධිවිධාන දැනට පවතින ප්‍රතිපාදනවල වැඩිදියුණු කිරීමක් වන අතර, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ රැඳවියන් මුහුණ දෙන සැබෑ ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් විසඳීමට එය අසමත් වේ.</p> <p>ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන (ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 126 ව්‍යවස්ථාව සහ 140 ව්‍යවස්ථාව) සම්බන්ධයෙන් පෙන්වා දී ඇති අධිකරණ බලය දැනටමත් ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ රැඳවියන්ට ප්‍රවේශ විය හැකි අතර බොහෝ විට අභියාචනාධිකරණයට සහ ශේෂ්ඨාධිකරණයට ප්‍රවේශ වීමට හැකියාව ඇති අය විසින් වරින් වර එකී ව්‍යවස්ථාවන් යටතේ නෛතික ක්‍රියාමාර්ග සඳහා ප්‍රවේශ වී ඇත.</p> <p>මෙම සංශෝධනය හරහා නව නීතිමය ආරක්ෂාවක් ලබා නොදෙන අතර හුදෙක් එමගින් පවතින අයිතියක් පැහැදිලි කරනු ලබයි. මීට අමතරව, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ රක්ෂිත බන්ධනාගාරගතව සිටින හෝ රඳවාගෙන සිටින අයට එලදායි නීති ආධාර සැපයීමේ ක්‍රමයක් නොමැතිව, මෙම ප්‍රතිපාදනය විශේෂයෙන් මෙම නීතිය මගින් බලපෑමට ලක්වන දුප්පත් පුද්ගලයින්ට සීමිත ප්‍රායෝගික වටිනාකමක් ඇත.¹³</p>
---	--	--

¹³ 'ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට අදාළ සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් වන මූලික ප්‍රතිචාර: ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමට අපොහොසත් වීම', ද මෝනිං (2022 ජනවාරි 30) <https://www.themorning.lk/initial-reactions-to-pta-amendment-bill-failure-to-reform/>

		<p>නියෝජනය කිරීමේ අයිතිය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13 වැනි වගන්තිය යටතේ සහතික කර ඇති අතර සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ 9(3) සහ 9(4) ව්‍යවස්ථාවන් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර වගකීම් සහතික කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, සැකකරු වෙනුවෙන් නීතිඥයෙකු මගින් පෙනී සිටීමට සැකකරුට ඇති අයිතිය ආරක්ෂා කිරීමට ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ ප්‍රතිපාදන නොමැත, එහිදී ඔවුන්ට නීති උපදේශකයෙකු රඳවා ගැනීමට නොහැකි වේ.</p> <p>ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ වන බොහෝ සිරකරුවන් නීති උපදේශකයින් රඳවා තබා ගැනීමේ දී, විශේෂයෙන් මූල්‍ය ගැටලු මෙන්ම එකී නඩු වල ස්වභාවය නිසා ද බොහෝ දුෂ්කරතා වලට මුහුණ දෙනු ලබන බව සඳහන් කළහ.</p> <p>ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ මුද්‍රිතයෙකු වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමේ දී යම් අපකීර්තියක් ඇති තත්ත්වයක් සම්බන්ධයෙන් ද අවධානය යොමු වේ. මීට අමතරව, බන්ධනාගාර නිලධාරීන් නීති උපදේශනය අසල සිටීම හෝ ඇසෙන පරිදි සිටීම පිළිබඳව නීතිඥයින් ද අවධානය යොමු කර ඇත. එබැවින්, සන්නිවේදනයේ රහස්‍ය භාවයේ අවශ්‍යතාවය ප්‍රකාශ නොකර, නීතිඥයෙකු වෙත ප්‍රවේශ වීමේ අයිතිය සම්බන්ධයෙන් හුදු විධිවිධාන ඇතුළත්</p>
--	--	--

		<p>කිරීම ප්‍රායෝගිකව එතරම් වැදගත් නොවේ.¹⁴</p> <p>ඥාතීන් සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමේ අයිතිය පිළිබඳ සංශෝධන විධිවිධාන ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ රැඳවියන් මුහුණ දෙන ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතා විසඳීමට ද අසමත් වේ. නිදසුනක් වශයෙන්, සමහරක් රිමාන්ඩ් භාරයේ හෝ රැඳවුම් භාරයේ තබනු ලබන්නේ සැතපුම් සිය ගණනක් දුරින් පිහිටි ස්ථානයන් හි වන අතර ඒ හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ පවුල් වල සාමාජිකයින්ට ඔවුන්ව බැලීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථාව විශාල වශයෙන් හීන වේ. පවුලේ සාමාජිකයන් දැනුවත් නොකර රැඳවියන් තැනින් තැන මාරු කරන අවස්ථා රැඳවියන්ගේ පවුලේ සාමාජිකයන් ද වාර්තා කර ඇත.¹⁵</p>
--	--	---

¹⁴ 'ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට අදාළ සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් වන මූලික ප්‍රතිචාර: ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමට අපොහොසත් වීම', ද මෝනිං (2022 ජනවාරි 30) <https://www.themorning.lk/initial-reactions-to-pta-amendment-bill-failure-to-reform/>

¹⁵ 'ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට අදාළ සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් වන මූලික ප්‍රතිචාර: ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමට අපොහොසත් වීම', ද මෝනිං (2022 ජනවාරි 30) <https://www.themorning.lk/initial-reactions-to-pta-amendment-bill-failure-to-reform/> ; ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව, 'ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් බන්ධනාගාර අධ්‍යයනය' දෙසැම්බර් 2020, යොමුව, <https://www.hrsl.lk/wp-content/uploads/2020/01/Prison-Report-Final-2.pdf>, 2021 ඔක්තෝබර් 25 වන දින ප්‍රවේශ විය.

11 (1) වන වගන්තිය - 9 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් යම් නීති විරෝධී ක්‍රියාකාරකමක් කිරීමට යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධ බව හෝ ප්‍රවේදිතාවක් දක්වන බව විශ්වාස කිරීමට හෝ සැක කිරීමට අමාත්‍යවරයාට හේතු ඇත අවස්ථාවක අමාත්‍යවරයා විසින් ලිඛිත නියමයක් මගින්

(අ) එහි සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පදිංචි ස්ථානයෙන් බැහැරව ඒ තැනැත්තාගේ ගමන් බිමන්; හෝ

(ආ) ඒ තැනැත්තාගේ පදිංචි ස්ථාන සහ සේවා නියුක්ති ස්ථාන; හෝ

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළත හෝ ඉන් පිටත ඒ තැනැත්තාගේ ගමන් බිමන්; හෝ

(ඈ) ඒ තැනැත්තා සාමාජිකයකු වුව ද නොවුව ද යම් සංවිධානයක්, සංගමයක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුගේ ක්‍රියාකාරකම්; හෝ

(ඉ) ඒ තැනැත්තා විසින් මහජන රැස්වීම් ඇමතීම හෝ යම් සංවිධානයක, සංගමයක හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක ධුරයක් දැරීම, නැතහොත් කටයුතු වලට සහභාගි වීම නැතහොත් උපදේශකයකු වශයෙන් ක්‍රියා කිරීම හෝ යම් දේශපාලන කටයුතු වලට සහභාගි වීම

(2) යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් රඳවා තැබීමේ නියමයක් බලාත්මකව තිබෙන අතරතුර අමාත්‍යවරයා විසින් ඒ

6 වන වගන්ති ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 11 වන වගන්තිය සංශෝධනය කරනු ලබන අතර එමගින් සීමාකිරීමේ නියෝගයක් ලබාදීමට පෙර එවැනි පුද්ගලයකු වධහිංසාවට ලක්වී නොමැති බව සහතික කිරීම සඳහා සැකකරු අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරියකු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට හැකිවන තත්ත්වයක් ඇති කර තිබේ.

තවද, ඒ තැනැත්තා පදිංචිව සිටිනුයේ කවර මහේස්ත්‍රාත්වරයකුගේ අධිකරණ කොට්ඨාශය තුළ ද, එම මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් එවැනි නියෝගයක් එම තැනැත්තාට භාරදිය යුතු අතර අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරියාගේ වාර්තාව මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධරයා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාව මගින් ඒ තැනැත්තා වධදීමට ලක් වී ඇති බව හෙළිදරව් වන අවස්ථාව දී, මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට අවශ්‍ය වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා දීම සඳහා උචිත ආඥාවක් කරනු ලැබිය යුතු අතර වධදීම සිදුකර ඇතැයි චෝදනා ලැබ සිටින තැනැත්තාට එරෙහිව අපරාධ නීති කෘත්‍යයක් ආරම්භ කිරීම සඳහා නීතිපතිවරයාට හැකි වනු පිණිස, කරන ලදැයි කියන වධදීම පිළිබඳව විමර්ශනයක් ආරම්භ කරන ලෙස මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් පොලිස්පතිවරයා වෙත විධාන කිරීම ද සිදු කළ හැකි ය.

මාස 18 සිට මාස 12 දක්වා සීමා කිරීමේ නියෝගය බලාත්මක විය හැකි සමස්ථ කාල සීමාව ද මෙම වගන්තිය මගින් අඩු කරනු ලබයි. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 126 හෝ 140 වැනි ව්‍යවස්ථාව යටතේ ක්‍රියා පටිපාටිවලදී සීමා කිරීමේ නියෝගයක් අභියෝගයට ලක් කිරීමට හැකි කර වීම මෙමගින් වැඩිදුරටත් සිදු කරනු ලබයි.

ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ රැඳවියන්ට වධහිංසා පැමිණවීමේ පුළුල් ප්‍රශ්නය විසඳීමට අපේක්ෂා කරන පනත් කෙටුම්පතේ මෙය සහ අනෙකුත් විධිවිධාන තිබියදීත්, සංශෝධනය කර නොමැති ගැටළු සහගත වගන්ති කිහිපයක් තිබේ.

පොලිස් නිලධාරීන්ට සැකකරුවන් වෙත ඇති ප්‍රවේශය

ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ 7 (3) වගන්තිය මගින් රිමාන්ඩ් භාරයේ සිටින සැකකරුවෙකුට ප්‍රවේශ වීමට පොලිස් නිලධාරියෙකුට පුළුල් බලතල ලබා දී ඇති අතර, "එවැනි තැනැත්තකුට සාධාරණ වේලාවන් තුළ ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා සහ විමර්ශනයේ අරමුණ සඳහා තැනින් තැනට ඕනෑම ස්ථානයකට රැගෙන යාමේ අයිතිය ද ඇත." ක්‍රියාවලියේදී අධිකරණ අධීක්ෂණයක් සහ විමර්ශනය නොමැතිකම මගින් සැකකරුට වධහිංසා පැමිණවීමේ හෝ කෲර, අමානුෂික හෝ නින්දිත සැලකීම සහ දඬුවම්වලට ලක්වීමේ අවදානම බෙහෙවින් වැඩි කරනු ලබයි.

ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ අත්අඩංගුවේ පසුවන බොහෝ සිරකරුවන්ගේ අත්දැකීම්වලින් පැහැදිලි වන්නේ ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා බන්ධනාගාරයෙන් පිටතට ගෙන යන කාල සීමාවන් තුළ බොහෝ දෙනෙකු වධ හිංසාවලට ලක් වූ බව වාර්තා වීමත් සහ එබැවින්, මෙම විධිවිධානය මගින් අධිකරණ භාරකාරත්වය මගින් ලබා

තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් සීමා කිරීමේ නියමයක් කරනු ලබන අවස්ථාවක, අන්‍යාකාරයකින් සඳහන් කරනු නොලැබුවේ නම්, රඳවා තැබීමේ නියමයේ කාලය අවසන් වූ විට ඒ සීමා කිරීමේ නියමය ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.

(3) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන සෑම නියමයකම, එහි සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පරිදි මාස තුනක් නොඉක්මවන කාල සීමාවක් සඳහා බලාත්මක විය යුතු ය:

එසේ වුව ද ඒ කාල සීමා වල එකතුව, මාස දහ අටක් නොඉක්මවන ආකාරයෙන්, වරකට මාස තුනක් නොඉක්මවන කාල සීමාවක් සඳහා කලින් කල ඒ කාල සීමාව ලිඛිත නියමයකින් අමාත්‍යවරයා විසින් දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකිය.

(4) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ නියමයක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ නියමය අදාළ වන්නේ යම් තැනැත්තකුට ද ඒ තැනැත්තාට භාර දෙනු ලබන ලිඛිත දැන්වීමක් මගින්, ඒ තැනැත්තා විෂයෙහි ඒ නියමයෙන් පනවනු ලැබූ යම් තහනම් කිරීම් හෝ සීමා කිරීම් වෙනස් කිරීම්, අවලංගු කිරීම හෝ ඊට එකතු කිරීම හෝ අමාත්‍යවරයා විසින් කළ හැකි අතර, එසේ වෙනස් කරනු ලැබූ හෝ එකතු කරනු ලැබූ තහනම් කිරීම් හෝ සීමා කිරීම්, කලින් අවලංගු කරනු ලැබුවේ නම් මිස, ඒ නියමයෙහි සඳහන් කාල සීමාවේ අවසන් නොවූ කොටස සඳහා

දෙන ආරක්ෂාව සහ රඳවා තබා ගැනීම පිළිබඳ අධිකරණ අධීක්ෂණයේ අරමුණ ද අවතක්සේරුවට ලක් කරනු ලබයි.

ප්‍රකාශ සහ පාපොච්චාරණ පිළිගැනීම

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ප්‍රකාශ පිළිගත හැකි බව පාලනය කරන විධිවිධාන අපරාධ යුක්ති විනිශ්චය පද්ධතියක් තුළ අවශ්‍ය අවම ආරක්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන අතර, පාපොච්චාරණ පිළිගැනීම පාලනය කරන සාක්ෂි නීති අභිබවා යයි (16-18 වගන්තිය). ඔප්පු කිරීමේ භාරය වූදිනයා වෙත පවරමින් (වගන්තිය 16(2)) බලහත්කාරයෙන් ලබාගත් පාපොච්චාරණ පවා පිළිගත හැකි තත්ත්වයක් ඇත. ප්‍රායෝගිකව, වූදිනයා වෙනුවෙන් කතා කිරීමට සාක්ෂිකරුවන් නොමැති බැවින් පාපොච්චාරණයක් අයුතු උත්තර්ජනය යටතේ කර ගත් බව ඔප්පු කිරීම අතිශයින් දුෂ්කර ය.

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ රැඳවියන්ට ශාරීරික බලකිරීම් යටතේ පාපොච්චාරණයන්ට අත්සන් කිරීමට බල කෙරුනේ ද යන්න ඔප්පු කිරීමට ඔවුන්ට හැකි බව සහතික කිරීම සඳහා ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ රැඳවියන් සම්බන්ධ අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීවරයාගේ කාර්යභාරය ඉතා වැදගත් වේ. කෙසේ වෙතත්, පොලිස් නිලධාරීන් සහ අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීවරයන් අතර කුමන්ත්‍රණයක් සිදු වූ බවට චෝදනා රාශියක් ලැබී තිබීම හෝ භාෂාමය බාධක හේතුවෙන්

<p>හෝ (3) වන උප වගන්තිය යටතේ දීර්ඝ කරනු ලැබූ කාල සීමාව සඳහා හෝ තවදුරටත් බලාත්මක විය යුතුය.</p> <p>(5) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් කරන ලද නියමයක් අවසානාත්මක විය යුතු අතර, ඊට ආඥාවකින් හෝ අන්‍යාකාරයකින් කිසිම අධිකරණයක දී හෝ විනිශ්චයාධිකාරයක දී හෝ එය ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුතුය.</p>		<p>ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ඇති සිරකරුවන් සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමට අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීවරුන්ට නොහැකි වීම සම්බන්ධයෙන් වන තත්වයන් පවතින බවට චෝදනා ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට ලැබී ඇත.</p> <p>මේ අනුව, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ සිටින සිරකරුවන්ට ඔවුන්ගේ පරිපාලනමය වශයෙන් රඳවාගෙන සිටින කාල සීමාව තුළ ඇති අකාර්යක්ෂම ආරක්ෂාව හේතුවෙන් සාධාරණ නඩු විභාගයක් සඳහා ඇති අයිතිය භුක්ති නොවිඳින අතර එමඟින් වධහිංසා පැමිණවීම යටතේ ලබා ගන්නා පාපොච්චාරණ අධිකරණයේ පිළිගත හැකි තත්වයකට පත්වනු ඇත.</p>
<p>14 (1) වගන්තිය - (1) වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද යම් නියමයක් නොතකා, අමාත්‍යවරයා විසින් තත්කාර්යය සඳහා කලින් කල කරනු ලබන්නා වූ ද ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන්නා වූ ද නියමයක් මත පමණක්, ඒ නියමයෙහි සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි යම් කාලයක් සඳහා (2) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.</p> <p>(2)(අ) කිසිම නැතැත්තකු විසින්, නියම බලධරයකුගේ ලියවිල්ලකින් වූ අනුමැතියක් නොමැතිව</p> <p>(1) මේ පනත යටතේ වරදක් වන්නා වූ යම් ක්‍රියාවක් කිරීමට හෝ එවැනි යම් වරදක් විමර්ශන කිරීමට; නැතහොත්</p>	<p>7 වන වගන්තිය</p> <p>ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 14 වන වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලැබේ</p>	

<p>(11) සාහසික ක්‍රියා වලට පෙළඹ වීමට හෝ, ආගමික, වර්ගීය හෝ ජාතිවාදී අසංගතිය නැතහොත් විවිධ ජන කොටස් අතර හෝ වර්ගීය හෝ ආගමික කණ්ඩායම් අතර දුර්වේනනික හෝ එදිරිවාදී හැඟීම් ඇති කිරීමට තුඩු දෙන පෙළඹවීම් වලට</p> <p>අදාළ යම් කාරණයක් යම් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයක මුද්‍රණය කිරීම හෝ පළ කිරීම හෝ කරනු නොලැබිය යුතු ය.</p> <p>(ආ) කිසිම තැනැත්තකු විසින්, නියම බලධරයකුගේ ලියවිල්ලකින් වූ අනුමතය නොමැතිව (අ) ඡේදය යටතේ මුද්‍රණය කිරීම හා පළ කිරීම තහනම් කර ඇති යම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත මුද්‍රණය කරන ලද්දා වූ හෝ පළ කරන ලද්දා වූ යම් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයක් බෙදා හැරීම හෝ බෙදාහැරීම පිළිබඳව සම්බන්ධතාවක් දැක්වීම හෝ කරනු නොලැබිය යුතු ය.</p> <p>(3) (2) වන උප වගන්තියෙහි විධිවිධාන අතුරෙන් යම් විධිවිධානයක් කඩ කරමින් යම් ක්‍රියාවක් කරන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු පහක් නොඉක්මවන කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාර ගත කිරීමකට යටත් විය යුතු ය.</p> <p>(4)(අ) යම් තැනැත්තකු මේ වගන්තිය යටතේ වරදකට වරදකරු කරනු ලැබූ අවස්ථාවක අධිකරණය විසින්, (3) වන</p>		
---	--	--

උප වගන්තිය යටතේ ඒ වරද සඳහා එය විසින් පනවනු ලැබිය හැකි දඬුවමට අතිරේකව, අධිකරණය විසින් කරනු ලබන ආඥාවෙහි නිශ්චිතව දක්වනු ලබන යම් ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයක් ඒ ආඥාවෙහි නිශ්චිතව දක්වනු ලබන යම් කාලයක් සඳහා කිසිම තැනැත්තකු විසින් මුද්‍රණය කිරීම, පළ කිරීම හෝ බොදා හැරීම හෝ මුද්‍රණය කිරීම හෝ, පළ කිරීම හෝ බොදා හැරීම පිළිබඳව කවර වූ හෝ ආකාරයක සම්බන්ධතාවක් දැක්වීම හෝ නොකරනු ලැබිය යුතු බවට ද ඒ ප්‍රවෘත්ති පත්‍රය මුද්‍රණය කරන ලද මුද්‍රණාලය කවර වූ හෝ කාර්යයක් සඳහා හෝ එම ආඥාවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන යම් කාර්යයක් සඳහා හෝ ඒ ආඥාවෙහි නිශ්චිත සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු කාලය තුළ දී පාවිච්චි නොකරනු ලැබිය යුතු බවට ද ආඥා කරනු ලැබිය හැකි ය.

(ආ) මේ වගන්තිය යටතේ යම් වරදක් කිරීම සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකුට විරුද්ධව නඩු කටයුතු පවරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, එම ප්‍රවෘත්ති පත්‍රය හෝ ප්‍රකාශනය මුද්‍රණය කරන් ලද්දේ යයි කියනු ලබන මුද්‍රණාලය, නඩු විභාගය අවසන් වන තුරු, කවර වූ හෝ කාර්යයක් සඳහා හෝ ආඥාවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන යම් කාර්යයක් සඳහා හෝ පාවිච්චි කරනු නොලැබිය යුතු බවට අතුරු ආඥාවක් කරනු ලැබීමට අධිකරණයට බලය ඇත්තේ ය.

<p>15(1) වගන්තිය - මේ පනත යටතේ වරදක් සිදු කරන සෑම තැනැත්තකුම, ජූරි සභාවක් නොමැතිව, තනිවම විනිශ්චයාසනාරූඪ වන මහාධිකරණයේ විනිශ්චයකාරවරයෙකු ඉදිරියේ වූ අධිචෝදනාවක් මත මූලික පරීක්ෂයකින් තොරව, හෝ ජූරි සභාවක් නොමැතිව හෝ අග්‍රවිනිශ්චයකාරවරයා විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි ත්‍රිපුද්ගල මහාධිකරණ විනිශ්චයකාර මඩුල්ලක් ඉදිරියේ ජූරි සභාවක් නොමැතිව නඩු පැවරිය යුතුය. අගවිනිසුරුවරයා විසින් තීරණය කළ හැකිය.</p> <p>1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 450 සහ 451 වගන්තිවල විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස්කම් සහිතව, මේ පනත යටතේ සිදු කරන වරදක් සම්බන්ධයෙන්</p>	<p>8 වන වගන්තිය</p> <p>ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 15 වන වගන්තිය සංශෝධනය කරනු ලබන අතර එමගින් අධිකරණයේ මතය අනුව වාර්තාගත කළ යුතු ව්‍යතිරේඛීය අවස්ථාගත කරුණු මත නඩු විභාගය ආරම්භ කිරීම හෝ පවත්වාගෙන යාම කල් දැමීම යුක්ති සහගත වන්නේ නම් මිස, මේ පනත යටතේ වන සෑම නඩු විභාගයක්ම දිනපතා පැවැත් විය යුතු බවට ප්‍රකාශ කෙරේ.</p>	<p>නඩු විභාගයට පැමිණීමට පෙර සැකකරුවන් අත්තනෝමතික ලෙස රඳවාගෙන සිටින දීර්ඝ වසර ගණනාව සහ නඩු විභාගය පැවැත්වීමට ගතවන දීර්ඝ වසර ගණනාව සම්බන්ධයෙන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට මෙම සංශෝධනයෙන් අපොහොසත් වේ.</p> <p>නඩු විභාග කඩිනම් කිරීම සඳහා සීමිත සාර්ථකත්වයක් සහිත වෙනත් නීතිවල සමාන සංශෝධන ගෙන ඇත. අධිකරණ පද්ධතිය තුළ පවතින ප්‍රමාදයන් පිළිබඳ උදාහරණ කිහිපයක් සලකා බැලීමේදී විද්‍යමාන වන්නේ නඩු විභාග නියමිත වේලාවට අවසන් වනු ඇතැයි විශ්වාසයක් තිබිය නොහැකි බවයි. නඩු විභාග කඩිනම් සහ ඵලදායී ලෙස පැවැත්වීම සඳහා දිනපතා නඩු විභාග සිදු කිරීමේ ක්‍රමවලට අමතරව ප්‍රායෝගික නඩු කළමනාකරණ</p>

<p>ත්‍රීපුද්ගල මහාධිකරණ විනිශ්චයකාර මඩුල්ලක් ඉදිරියේ පැවැත්වෙන නඩු කටයුත්තකට හෝ එවැනි ත්‍රීපුද්ගල මහාධිකරණ විනිශ්චයකාර මඩුල්ලක් විසින් ලබාදෙනු ලබන තීන්දු, දඬුවම් සහ වෙනත් මත සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගත යුතු ය.</p> <p>(2) මේ පනත යටතේ වූ යම් වරදක් හෝ 23 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ වන යම් වරදක් හෝ වෙනුවෙන් යම් තැනැත්තකුට විරුද්ධව අධිචෝදනාව මහාධිකරණය වෙත ලැබුණ විට, නඩු විභාගය අවසන් වන තුරු ඒ තැනැත්තා සිරභාරයේ තබන ලෙස අධිකරණය විසින් සෑම අවස්ථාවක දී ම ආඥා කරනු ලැබිය යුතු ය.</p> <p>15අ-(1) වගන්තිය - (1) 15 වන වගන්තියේ (2) වන උප වගන්තියේ හෝ 19(අ) වගන්තියේ හෝ විධිවිධාන යටතේ යම් තැනැත්තකු සිරභාරයේ</p>		<p>පද්ධතියකට අනුගත වීම සඳහා මනා කැපවීමක් අවශ්‍ය වේ.¹⁶</p> <p>15අ වගන්තිය මගින් උද්ගත කර ඇති අපයෝජනයන් සම්බන්ධයෙන් වන ගැටලු ආමන්ත්‍රණය කිරීමට මෙම සංශෝධනය කිසිදු උත්සාහයක් නොගනී. 15අ වගන්තියට අනුව, පුද්ගලයා අධිකරණ භාරයට පත් කිරීමෙන් පසුව පවා ආරක්ෂක ලේකම්වරයාට පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ ලබා දේ. මෙම විධිවිධානය යටතේ ස්වකීය අභිමතය පරිදි “ජාතික ආරක්ෂාව සඳහා...අවශ්‍යයයි” හෝ අවස්ථානුකූලයයි” ආරක්ෂක ලේකම්වරයා විසින් සලකනු ලබන්නේ නම්, යම් පුද්ගලයකු රිමාන්ඩ් භාරයට පත් කිරීමෙන් පසුව පවා රඳවා තබා ගන්නා ස්ථානය තීරණය කිරීමට ආරක්ෂක ලේකම්වරයාටය. ලේකම්වරයාට ලබා දී ඇති පුළුල් බලතල මගින් පුද්ගලයා “ඕනෑම අධිකාරියක භාරයේ තබා ගැනීමට, එවැනි ස්ථානයක සහ ඔහු විසින් තීරණය කරනු ලබන කොන්දේසිවලට යටත්ව” නියෝග කිරීමට ඔහුට ඉඩ සලසයි. මෙම තීරණය කිරීම සඳහා කිසිදු නිර්ණායකයක් මෙම වගන්තිය යටතේ දක්වා නොමැති අතර, නියෝගය “මහා අධිකරණයට සහ බන්ධනාගාර කොමසාරිස් වෙත දැනුම්</p>
--	--	---

¹⁶ ‘නුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට අදාළ සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් වන මූලික ප්‍රතිචාර: ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමට අපොහොසත් වීම’, ද මෝනිං (2022 ජනවාරි 30) <https://www.themorning.lk/initial-reactions-to-pta-amendment-bill-failure-to-reform/>

<p>සිටින අවස්ථාවක, මේ පනතේ නැතහොත් වෙනත් යම් නීතියක විධිවිධාන වල කුමක් සඳහන්ව ඇත ද රාජ්‍ය ආරක්ෂක විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වරයා විසින් ජාතික ආරක්ෂාව හෝ මහජන සාමය කෙරෙහි සැලකිලිමත්ව, තීරණය කරනු ලබන ස්ථානයක සහ එසේ තීරණය කරනු ලබන කොන්දේසි වලට යටත්ව, ඒ තැනැත්තා යම් බලධරයකුගේ අත්අඩංගුවෙහි තබා ගැනීම ජාතික ආරක්ෂාව හෝ මහජන සාමය හෝ උදෙසා අවශ්‍යයි හෝ අවස්ථානුකූල යයි ඒ ලේකම්වරයා අදහස් කරනහොත්, ඒ තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ නඩු විභාගයක් පැවැත්වෙන බවට වගබලා ගැනීම පිණිස මහාධිකරණය විසින් කරනු ලබන විධාන වලට යටත්ව, ඒ තැනැත්තා එසේ අත් අඩංගුවේ තබා ගත යුතු බවට නියමයක් ඒ</p>		<p>දීම” පමණක් අවශ්‍ය වන බැවින් තීරණය අධිකරණ සමාලෝචනයට යටත් නොවේ.</p> <p>ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් කරන ලද බන්ධනාගාර අධ්‍යයනයකට අනුව, බුස්ස සහ ත්‍රස්ත විමර්ශන කොට්ඨාශයේ භයවන මහල, වැනි විවිධ රැඳවුම් ස්ථානවල තමන් රඳවාගෙන සිටින බව සහ මෙම විධිවිධානය යටතේ ඔවුන් වධහිංසාවට ලක් කරන ලද බව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට දන්වා සිටි සිරකරුවන් ද සිටී.¹⁷</p> <p>සියලුම රැඳවියන් සම්බන්ධයෙන් නිරීක්ෂණය වූ පොදු ප්‍රවණතාවක් නම්, ඔවුන් විවිධ රැඳවුම් ස්ථානවලට මාරු කර යවා ඇති අතර, ඒ පිළිබඳව ඔවුන් ප්‍රකාශ කළේ ඔවුන්ගේ පවුල්වලට දැනුම් දී නොමැති බවත්, එමඟින් පවුලේ සාමාජිකයන් තැනින් තැනට ගමන් කිරීමට හේතු වන බවත්ය. එනිසා බොහෝ රැඳවියන්ට පොලිස් අත්අඩංගුවේ සිටින විට ඔවුන්ගේ පවුලේ අය සහ නීති නියෝජිතයන් සමඟ සම්බන්ධතා අහිමි වනු ඇත. මීට අමතරව, මෙමගින් වධහිංසා පැමිණවීම් සහ බලහත්කාර අතුරුදහන් කිරීම් සඳහා ද අවකාශයක් නිර්මාණය වේ.¹⁸</p>
---	--	---

¹⁷ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව, 'ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් බන්ධනාගාර අධ්‍යයනය' දෙසැම්බර් 2020, යොමුව, <https://www.hrcsl.lk/wp-content/uploads/2020/01/Prison-Report-Final-2.pdf>, 2021 ඔක්තෝබර් 25 වන දින ප්‍රවේශ විය.

¹⁸ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව, 'ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් බන්ධනාගාර අධ්‍යයනය' දෙසැම්බර් 2020, යොමුව, <https://www.hrcsl.lk/wp-content/uploads/2020/01/Prison-Report-Final-2.pdf>, 2021 ඔක්තෝබර් 25 වන දින ප්‍රවේශ විය.

<p>ලේකම්වරයා විසින් කරනු ලැබිය හැකිය.</p> <p>(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන යම් නියමයක් මහාධිකරණය වෙත සහ බන්ධනාගාර කොමසාරිස්වරයා වෙත දන්වනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ නියමයෙහි දැක්වෙන බලධරයාගේ අත් අඩංගුවට ඒ තැනැත්තා පත් කිරීම ඒ කොමසාරිස්වරයාගේ කාර්යය විය යුතු ය. තවද, ඒ තැනැත්තා අත් අඩංගුවට ගැනීම සම්බන්ධයෙන් බන්ධනාගාර ආඥා පනතේ විධිවිධාන අදාළ වීම අවසන් විය යුතුය.</p>		<p>යම් තැනැත්තකුට අත්අඩංගුවට ගෙන මාස දොළහක් ඇතුළත නඩු විභාගය ආරම්භ වූ තත්ත්වයක දී වුවද මහාධිකරණයට ඇප ලබාදීමට අදාළ පැහැදිලි විධිවිධානයක් ද යෝජනා සංශෝධනයෙන් ඉදිරිපත්ව නොමැත.</p>
<p>සංසන්දනාත්මක විධිවිධානයක් නොමැත</p>	<p>10 වන වගන්තිය</p> <p>රිමාන්ඩ් භාරයේ හෝ රැඳවුම් භාරයේ සිටින තැනැත්තන්ට ඇප ලබා දීම හැකි කරවන අන්දමට 15(ආ) යනුවෙන් නව වගන්තියක් ඇතුළත්කර බලාත්මක කිරීම.</p> <p>මේ පනතේ විධිවිදාන වලට පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, මේ පනත යටතේ රිමාන්ඩ් භාරයේ හෝ රැඳවුම් භාරයේ තබා ඇති තැනැත්තකු අත් අඩංගුවට ගනු ලබන දින සිට මාස දොළහක් ඉකුත් වීමෙන් පසුවත් එම තැනැත්තාට එරෙහිව වන නඩු විභාගය ආරම්භ කර නොමැති නම්, සැකකරු හෝ ඔහු වෙනුවෙන් නීතිඥවරයකු විසින් තත්කාර්යය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීමකින් පසු</p>	<p>මෙම යෝජනා වගන්තියේ සඵලතාවය එම වගන්තියේම විධිවිධානය මගින්ම අවතක්සේරුවට ලක් කරනු ලබන්නේ නඩු විභාගය අවසන් වන තෙක් පුද්ගලයා රිමාන්ඩ් භාරයේ තබා ගැනීමට මහාධිකරණයෙන් නියෝගයක් ලබා ගැනීමට රජයට බලය ඇති බව දැක්වීමෙනි. එම වගන්තියේම තවත් විධිවිධානයක දැක්වෙන්නේ අධිචෝදනා පත්‍රයක් භාරදී මාස 12ක් ගත වූ පසු නඩු විභාගය ආරම්භ නොකළහොත් ඇප ඉල්ලා සිටිය හැකි බවයි.</p>

	<p>අභියාචනාධිකරණය විසින් ඒ තැනැත්තා ඇප මත නිදහස් කරනු ලැබිය හැකිය:</p> <p>එසේ වුව ද, මේ වගන්තියේ කලින් වූ විධිවිධාන මගින් 15 වන වගන්තියේ (2) වන උප වගන්තිය යටතේ මහාධිකරණය විසින්, නඩු විභාගය අවසන් කරනු ලබන යම් තැනැත්තකු රිමාන්ඩ් භාරයේ තැබීමට ආඥාවක් නිකුත් කරනු ලැබීමෙන් වැළැක්වීමක් සිදු නොවිය යුතු ය:</p> <p>එසේ වුව ද, තවදුරටත්, අධිවෝදනා ඉදිරිපත් කොට මහාධිකරණයේ ගොනු කරනු ලැබ ඇත්තේ යම් වූදිනයකට එරෙහිව ද, එම වූදිනයට එරෙහිව නඩු විභාගයක් ඒ ගොනු කිරීමේ දින සිට මාස දොළහක් ඉකුත් වීමෙන් පසුවත් ආරම්භ කර නොමැති අවස්ථාවක දී, මහාධිකරණය විසින්, වූදිනයා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් නීතිඥවරයකු විසින් තත්කාර්යය සඳහා කරන ලද ඉල්ලීමකින් පසුව ඒ තැනැත්තා ඇප මත නිදහස් කිරීමට සලකා බලනු ලැබිය හැකි ය.</p>	<p>මෙය අතිශයින්ම අකාර්යක්ෂම වගන්තියක් බවට පත් වන්නේ මන්ද යත්, අදාළ සැකකරුට ඇප ඉල්ලීමක් කළ නොහැකි බව සහතික කිරීම සඳහා රජය විසින් කළ යුතුව ඇත්තේ නඩු විභාගය ආරම්භ කිරීම පමණි, එනම් ලබා දී ඇති මාස 12 තුළ අවම වශයෙන් එක් දිනක්වත් නඩු විභාගය පැවැත්වීමයි. මෙම ප්‍රතිපාදන සම්පූර්ණයෙන්ම අකාර්යක්ෂම වන අතර පුද්ගලයන් දීර්ඝ කාලයක් රිමාන්ඩ් භාරයේ තබා ගැනීමට අවශ්‍ය සියලු හැකියාවන් රජයට සපයයි.¹⁹</p> <p>නඩු විභාගය අවසන් වන තුරු විත්තිකරු රිමාන්ඩ් භාරයේ තැබීමට මහාධිකරණයට ඇති බලය මෙම වගන්තිය විශේෂයෙන් රඳවා ගනී. ඇප ලබාදීමට නීතිපතිවරයා කැමැත්ත පළ කළද, අධිවෝදනා පත්‍රය මහාධිකරණයට ලැබුණු පසු, 15(2) වගන්තියේ දැඩි අනුකූලතාවක් සමගම අදාළ නඩු විභාගය අවසන් වනතුරු විත්තිකරු රිමාන්ඩ් භාරයේ තැබීමට විනිසුරුවරයාට අනිවාර්ය වේ. ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ ප්‍රතිපාදන යටතේ අත්අඩංගුවට ගෙන සිටින නීතිඥ හෙජාස් හිස්බුල්ලා මහතා විසින් ඉදිරිපත් කළ ඇප ඉල්ලීම පුනතලම මහාධිකරණය විසින්</p>
--	---	---

¹⁹ 'ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතට අදාළ සංශෝධන පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් වන මූලික ප්‍රතිචාර: ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීමට අපොහොසත් වීම', ද මෝනිං (2022 ජනවාරි 30) <https://www.themorning.lk/initial-reactions-to-pta-amendment-bill-failure-to-reform/>

		<p>ප්‍රතික්ෂේප කිරීමක් සමඟ මෙකී තත්ත්වය ඉතා මෑතකදී ද පිළිබිඹු විය. එම තත්ත්වය මෙකී සංශෝධිත පනත් කෙටුම්පත යටතේ ද අපේක්ෂිත පරිදි වෙනස් වී නොමැත.²⁰</p>
<p>19 වගන්තිය - වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන වල කුමක් සඳහන් වුව ද - (අ) මේ පනත යටතේ වූ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක් විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ සෑම තැනැත්තකුම ඔහු වරදකරු කරනු ලැබීමට හෝ ඔහු වෙත පනවනු ලැබූ දඬුවමට එරෙහිව ඔහු විසින් අභියාචනා පෙන්වීමක් ඉදිරිපත් කර ඇති ද, අභියාචනය තීන්දු කරනු ලබන තෙක්, සිරභාරයේ තබා ගත යුතු ය: (ආ) 14 වන වගන්තියේ (4) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ කරනු ලැබූ යම් ආඥාවකට එරෙහිව යම් අභියාචනයක් කර ඇත ද, ඒ ආඥාව එවැනි අභියාචනයක් තීන්දු කරනු ලබන තෙක්, නොකඩවා බල පැවැත්විය යුතු ය: එසේ වුව ද, අසාමාන්‍ය අවස්ථා වල දී අභියාචනාධිකරණය සුදුසු යයි සලකන කොන්දේසි වලට යටත්ව, (අ) ඡේදයේ සඳහන් යම්කිසි තැනැත්තකු අභියාචනාධිකරණය විසින් ඇප පිට නිදහස් කරනු ලැබීම හෝ (ආ) ඡේදයේ සඳහන් යම් ආඥාවක් වෙනස් කරනු</p>	<p>11 වන වගන්තිය</p> <p>14 වැනි වගන්තිය අවලංගු කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රධාන පනතේ 19(ආ) වගන්තිය අවලංගු වේ.</p>	

²⁰ විවිධ බලන්න <https://twitter.com/GehanDG/status/1487326642963890187>

<p>ලැබීම හෝ අත්හිටවනු ලැබීම කළ හැකි ය.</p>		
<p>26 වගන්තිය - මේ පනත යටතේ කරන ලද යම් නියමයක් හෝ දෙන ලද විධානයක් හෝ ප්‍රකාර නැතහොත් එවැනි යම් නියමයක් හෝ විධානයක් අනුව කරන ලදැයි සැලකෙන්නා වූ ද සඳහා වශයෙන් කරන ලද නැතහොත් සඳහා වශයෙන් කරන ලදැයි සැලකෙන්නා වූ ද යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් සම්බන්ධයෙන් යම් නිලධරයෙකුට හෝ නැනැත්තකුට විරුද්ධව සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් පැවරීම නැතහොත් සිවිල් හෝ අපරාධ නඩු කටයුත්තක් පැවැත්වීම නොකළ යුතු ය.</p>	<p>12 වන වගන්තිය</p> <p>ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 26 වන වගන්තිය සංශෝධනය කරනු ලබන අතර එමගින් සඳහා වශයෙන් කරන ලද හෝ සඳහා වශයෙන් කරන ලදැයි උද්දේශිත යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් සම්බන්ධයෙන් යම් නිලධරයන්ට ලබා දී ඇති ආරක්ෂණයක් පැවතිය ද, මේ පනත යටතේ කරන ලද යම් නියමයක් හෝ දෙන ලද යම් විධානයක් සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 126 වන ව්‍යවස්ථාව හෝ 140 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ ප්‍රශ්න කිරීමේ හැකියාව ලබා දී ඇත.</p>	<p>ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ පරිපාලනමය ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ අධිකරණ සමාලෝචනය ඇති කිරීමට අමතරව, පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පාර්ලිමේන්තු අධීක්ෂණයක් නොමැතිකම ද අනුප්‍රාප්තික රජයන් විසින් එය අපයෝජනයට ලක් කිරීමට හේතුවක් ලෙස ඉස්මතු කර ඇත.</p>
<p>31 වගන්තිය - අර්ථනිරූපණය</p>	<p>13 වන වගන්තිය</p> <p>ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 31 වන වගන්තිය සංශෝධනය කරනු ලබන අතර එමගින් “ප්‍රවෘත්ති පත්‍රය” සහ “මුද්‍රණාලය” යන යෙදුම් ඉවත් කර ඇති සේම “වධදීම” යන්නට නව නිර්වචනයක් ලබා දී තිබේ.</p> <p>“වධදීම” යන්නට, 1994 අංක 22 දරන වධදීමට සහ අනිකුත් කෲර, අමානුෂික හෝ නින්දිත සැලකීමකට හෝ දඬුවම් වලට එරෙහිව වූ සම්මුතිය පනත යටතේ ඒ යෙදුමට දෙන ලද අර්ථයම තිබිය යුතු ය.</p>	

II කොටස - ඉතිහාසය, විවේචන සහ ගැටලුකාරී ක්ෂේත්‍ර

වර්ෂ 1979 දී තාවකාලික නීති සම්පාදනයක් ලෙස පනවන ලද ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ශ්‍රී ලංකාවේ අපරාධ අධිකරණ පද්ධතියේ ස්ථිර අංගයක් බවට පත් කිරීම සඳහා පසුව එලෙසම රඳවා ගන්නා ලදී.²¹ එහි බොහෝ විධිවිධාන අපරාධ යුක්ති විනිශ්චය පද්ධතියක් තුළ අවශ්‍ය අවම පුද්ගල ආරක්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හේතුවන බවට පුළුල් ලෙස විවේචනයට ලක්ව ඇති අතර ‘ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත, විශේෂයෙන්ම, සුළු ජාතීන් සහ විසම්මතිය යටපත් කිරීමට පුළුල් වශයෙන් වධහිංසා පැමිණවීම සහ අත්තනෝමතික ලෙස රඳවා තබා ගැනීම ඇතුළු දරුණුතම මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් සිදු කිරීමට යොදා ගෙන ඇති බව නිරීක්ෂණය වී ඇත’.²² වර්ෂ 2019 පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරයෙන් පසු ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත භාවිතය වැඩි වී ඇති අතර ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගැනීම් සහ රඳවා තබා ගැනීම් සිදු කර ඇති බොහෝ අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් සිවිල් සමාජය සහ අනෙකුත් පුද්ගලයන් විසින් නිරන්තරයෙන් මතු කරන ගැටළු සහ අවධානය යොමුකළ යුතු ක්ෂේත්‍රයන් බොහෝමයක් පෙන්නුම් කරනු ලබයි.

ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ විධිවිධාන කිහිපයක් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට නොගැලපෙන බව ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය පෙන්වා දී ඇත. *වීරවංශ ඵදිරිව නීතිපති* (2000) 1 SriLR 387 නඩුවේදී විනිසුරු මාර්ක් ප්‍රනාන්දු විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලද්දේ,

“ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත කෙටුම්පත මෙම අධිකරණයට යොමු කළ විට, එහි 15 (7) වැනි ව්‍යවස්ථාවෙන් අවසර දී ඇති පරිදි (ජාතික ආරක්ෂාව යනාදී අවශ්‍යතා සඳහා), ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12 (1), 13 (1) සහ 13 (2) ව්‍යවස්ථාවන්ට සාධාරණ සීමා කිරීම් එම විධිවිධානවලින් සිදු වේද යන්න තීරණය කිරීමට අධිකරණයට සිදු නොවීය. මක්නිසාද යත්, පනත කෙටුම්පත තුනෙන් දෙකක වැඩි ඡන්දයෙන් සම්මත කිරීමට තීරණය කර ඇති බව අධිකරණයට දැනුම් දී ඇත (SC SD අංක 7/79, 17.7.79). ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත තුනෙන් දෙකක බහුතරයකින් බලාත්මක වූ අතර, ඒ අනුව, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 84 ව්‍යවස්ථාව අනුව, *ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන සමඟ නොගැලපීම් රාශියක් තිබියදීත්*, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත නීතිය බවට පත් විය. (පිටු 394-395 හිදී, අවධාරණය කර ඇත)”

²¹ ඇමනෙස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල්, ‘මානව හිමිකම් පරදවරට තබා ක්‍රස්තවාදයට එරෙහිව කටයුතු කිරීම: ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රති ක්‍රස්ත විරෝධී පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් ඇති ගැටලු’, 2019 ජනවාරි, යොමුව. <https://www.amnesty.org/en/documents/asa37/9770/2019/en/>; accessed October 25 2021.

²² ක්‍රස්තවාදයට එරෙහිව කටයුතු කිරීමේදී මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය සහ ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ හිටපු එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂ වාර්තාකරු බෙන් එම්ප්සන්.

ප්‍රනාන්දු විනිසුරුවරයා විසින් සඳහන් කරන ලද ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන සමානාත්මතාවයට ඇති අයිතිය (12 (1)) සහ අන්තර්ජාතික ලෙස අත්අඩංගුවට ගැනීමෙන්, රඳවා තබා ගැනීමෙන් සහ දඬුවම් කිරීමෙන් නිදහස ඇතුළු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් සහතික කර ඇති ඉතා වැදගත් මූලික අයිතිවාසිකම් කිහිපයකි (වගන්ති 13 (1) සහ (2)).

තවද, මර්දාස් එදිරිව රජය (1995) 1 SriLR 96 නඩුකරයෙහි දී, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ 16 වැනි වගන්තිය වූ කලී සාක්ෂි ආඥාපනතේ පාපොච්චාරණයන් සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන විධිවිධානවලට ව්‍යතිරේකයක් බව ප්‍රකාශ විය.

“එබැවින් උගත් ජනාධිපති නීතිඥවරයා පෙන්වා දුන් පරිදි එවැනි පාපොච්චාරණයක් සටහන් කර ගැනීමේදී යම් ආරක්ෂාවක් පිළිපැදීම වඩාත් අවශ්‍ය විය. අවාසනාවකට, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ (තාවකාලික විධිවිධාන) පනතේ එවැනි විධිවිධාන නොමැත. උගත් නියෝජ්‍ය සොලිසිටර් ජනරාල්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද පරිදි එම පනතේ 16 වැනි වගන්තිය යටතේ පාපොච්චාරණයක් පටිගත කිරීම පවා 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ පනතේ 109 සහ 110 වගන්ති ආශ්‍රයෙන් සිදු කළ යුතුය. එබැවින් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ (තාවකාලික විධිවිධාන) පනතේ 16 වැනි වගන්තිය යටතේ සටහන් කර ඇති පාපොච්චාරණයක ස්වේච්ඡා භාවය සම්බන්ධයෙන් තීන්දුවක් ලබා දෙන ලෙස අධිකරණයක් ඉල්ලා සිටින විට අපරාධ නඩු විභාගයේදී වූදින පුද්ගලයා සම්බන්ධයෙන් පරම සාධාරණය සහතික කිරීම සඳහා සාක්ෂි පරීක්ෂා කර ඇගයීමට ලක් කිරීම අතිශයින් වැදගත් වේ.”

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ විධිවිධාන මගින් අවසර දී ඇති සහ දිරිමත් කරනු ලබන විවිධ අපයෝජනයන් සහ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කළ යුතු පවතින ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් පිළිබඳව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් අඛණ්ඩ ඉස්මතු කර ඇත.²³

ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පවතින යහපත් භාවිතයන් සහ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් නීති බැඳීම් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත පරිච්චින්න කිරීම සහ ඒ වෙනුවට

²³ විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් කෙටි ඉදිරිපත් කිරීම (යාවත්කාලීන කිරීම), 2020 පෙබරවාරි, https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/LKA/INT_CCPR_ICO_LKA_4163_8_E.pdf; ලැයිස්තු ගත කරන ලද ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිචාරය සම්බන්ධයෙන් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම; https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/LKA/INT_CCPR_CSS_LKA_18292_E.pdf

ප්‍රති-ක්‍රමය විරෝධී නීති සම්පාදනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් නිරතුරුවම ස්වකීය ස්ථාවරය වශයෙන් පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත මගින් විධායකයට ලබා දී ඇති පුළුල් බලතල හදිසි අවස්ථා බලතලවල ස්වභාවයෙහි ඇති නමුත්, එම බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම ස්වාධීන වන අතර ඒවා නිවේදනය කිරීම සහ වරින් වර පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය වැනි හදිසි බලතල වලට අදාළ සම්ප්‍රදායික සීමිත අධීක්ෂණ රාමුවට පවා යටත් නොවේ. තවද, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත තාවකාලික පියවරක් ලෙස 1979 දී බලාත්මක කරන ලද අතර දශක තුනක් තිස්සේ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත නිල වශයෙන් සාධාරණීකරණය කළ ක්‍රස්තවාදී තර්ජනය දැන් තුරන් වී ඇත.²⁴

අවස්ථා කිහිපයකදී, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ නිකුත් කර ඇති රෙගුලාසි මගින් තවදුරටත් අපයෝජන තත්ත්වයන් ඇති කළ හැකි තත්ත්වයන් හි දී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුවේ අභියෝගයට ලක් කර ඇති අවස්ථා ගණනාවක් ඇත.²⁵ ඉතා මෑතක දී, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීම (දැඩි අන්තගාමී ආගමික මතවාද දැරීමෙන් මුදවාගැනීමේ) 2021 අංක 01 දරන රෙගුලාසි මගින් කිසිදු නිසි අධිකරණයක් ඉදිරියේ නීත්‍යානුකූල නඩු කටයුතු සිදු කිරීමකින් තොරව පුද්ගලයන් වසර දෙකක් දක්වා පරිපාලනමය වශයෙන් රඳවා තබා ගැනීමට ඉඩ සැලසීම විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් අභියෝගයට ලක් කරන ලදී.²⁶

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් මීට පෙර ඉස්මතු කරන ලද අවධානය යොමු කළ යුතු ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් සහ නව නීති සම්පාදනයේ අවශ්‍යතාවය යළිත් අවධාරණය කරන අතරම, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ භාවිතය වහා තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලෙසට විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය ඉල්ලා සිටී.

²⁴ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අවලංගු කර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය (2013 මැයි 9),) <https://www.cpalanka.org/the-need-to-repeal-and-replace-the-prevention-of-terrorism-act-pta/>

²⁵ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ නව රෙගුලාසි පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති විකල්ප ප්‍රකාශය, ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විකල්ප, (2011 සැප්තැම්බර් 23), <https://www.cpalanka.org/cpa-statement-on-the-new-regulations-under-the-prevention-of-terrorism-act> ; ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ නිකුත් කරන ලද මෑත කාලීන රෙගුලාසි සම්බන්ධයේ අවධානය යොමු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය (2021 මාර්තු 18), <https://www.cpalanka.org/concerns-relating-to-the-recent-regulations-issued-under-the-prevention-of-terrorism-act/> ; විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය ඵද්විව නීතිපති (SC (FRA) 91/2021) <https://www.cpalanka.org/centre-for-policy-alternatives-v-attorney-general-sc-fra-91-2021/>

²⁶ මෑතකදී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය සහ එහි විධායක අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය පාක්‍යසෝති සරවනමුත්තු ඇතුළු මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් විසින් ගොනු කරන ලද මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම් තුනක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් සලකා බැලීමෙන් පසු ඉහත රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්හිටුවමින් අතුරු නියෝගයක් නිකුත් කරන ලදී.